

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

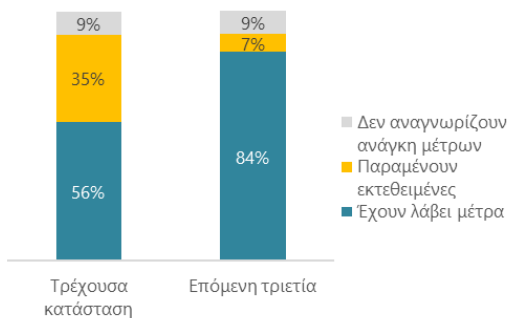
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η εκρηκτική συγκυρία οδηγεί τις βιομηχανικές ΜμΕ σε πράσινες επενδύσεις

Η συνεχιζόμενη ενεργειακή κρίση στην Ευρώπη, με ραγδαία αύξηση τιμών φυσικού αερίου και σημαντικά ζητήματα ενεργειακής ασφάλειας μετά το ξέσπασμα του πολέμου στην Ουκρανία, καθιστά επιτακτική την ανάγκη για υψηλότερη ενεργειακή αυτονομία, επιταχύνοντας ουσιαστικά την ήδη προγραμματισμένη πράσινη μετάβαση της Ευρώπης. Σε αυτή την μεταβατική περίοδο ανακύπτουν σημαντικές προκλήσεις για τις επιχειρήσεις, ειδικά για τον ενεργοβόρο κλάδο βιομηχανίας, καθώς καλούνται να προχωρήσουν σε προσαρμογή επιχειρηματικών μοντέλων και μέτρα περιορισμού του κόστους ενέργειας ώστε να παραμείνουν ανταγωνιστικές στη νέα πραγματικότητα που διαμορφώνεται. Αναγνωρίζοντας την κρισιμότητα αυτών των εξελίξεων, η Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της ΕΤΕ πραγματοποίησε έρευνα πεδίου σε ΜμΕ του κλάδου βιομηχανίας ώστε να χαρτογραφήσει τις υφιστάμενες «πράσινες» δράσεις των επιχειρήσεων καθώς και να διερευνήσει το βαθμό ετοιμότητάς τους για την επόμενη μέρα.

Καθώς η Ευρώπη στοχεύει να είναι η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος μέχρι το 2050, η Ελλάδα έχει θέσει στόχο σχεδόν 85% της κατανάλωσης ενέργειας να αφορά ΑΠΕ το 2050 (έναντι 15% το 2020 και 7% το 2010). Με τις ελληνικές βιομηχανικές ΜμΕ να δείχνουν να ανταπεξέρχονται στα αυξημένα κόστη ενέργειας στην πρώτη φάση της κρίσης (βλ. Έρευνα Συγκυρίας, δεύτερο εξάμηνο 2021), ζητούμενο πλέον αποτελεί η μακροπρόθεσμη θωράκιση του κλάδου έναντι των ενεργειακών διαταραχών. Βάσει της έρευνας πεδίου της ΕΤΕ σε 200 βιομηχανικές ΜμΕ, οι καταγιριστικές εξελίξεις φαίνεται να έχουν αφυπνίσει τις επιχειρήσεις, οι οποίες αναγνωρίζουν την κρισιμότητα ανταπόκρισης στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής και των ευρύτερων εξελίξεων στον ενεργειακό τομέα, με τη συντριπτική πλειοψηφία του κλάδου παράλληλα να δηλώνει γνώση των σχετικών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων σε επίπεδο ΕΕ. Σε αυτό το πλαίσιο, οι ΜμΕ είτε έχουν προχωρήσει είτε προγραμματίζουν ενέργειες προς δύο κύριες κατευθύνσεις:

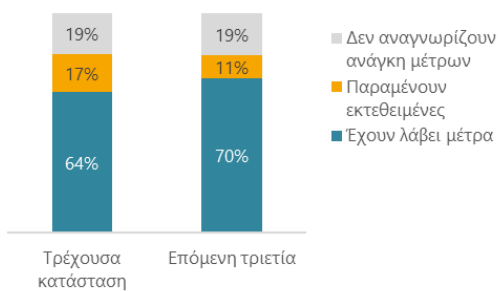
Πράσινη μετάβαση: Βαθμός ετοιμότητας
% βιομηχανικών ΜμΕ

✓ *Πράσινη μετάβαση:* Σε αυτόν τον (περισσότερο απαιτητικό) τομέα, εντοπίζεται υψηλότερος βαθμός εκτεθειμένων ΜμΕ. Ειδικότερα, ενώ ένα σημαντικό ποσοστό του τομέα της τάξης του 56% έχει ήδη υλοποιήσει σχετικές δράσεις (με το 48% να αφορά τη μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος), αυτές υπολείπονται του σχεδόν 91% του τομέα που αναγνωρίζει οφέλη στην πράσινη μετάβαση (με 66% να διαπιστώνει ουσιαστική ανάγκη). Συνεπώς δημιουργείται ένα κενό της τάξης του 1/3 του τομέα που παραμένει εκτεθειμένο στις προκλήσεις πράσινης μετάβασης. Ωστόσο, αναγνωρίζοντας την αυξανόμενη αναγκαιότητα να

προσαρμοστούν με τα νέα δεδομένα, οι ΜμΕ ήδη σχεδιάζουν περαιτέρω δράσεις, με την έμφαση πλέον να μετατοπίζεται στη χρήση πράσινης ενέργειας. Οι σχεδιαζόμενες δράσεις αφορούν κυρίως αναζήτηση πράσινου παρόχου ηλεκτρικής ενέργειας ή την έκδοση πράσινου πιστοποιητικού (59% του τομέα την επόμενη τριετία έναντι μόλις 16% σήμερα) αναδεικνύοντας έτσι τη σημασία που έχουν για τον κλάδο η δυνατότητα σύναψης διμερών ενεργειακών συμβολαίων (PPAs). Υπό αυτά τα δεδομένα επενδυτικών σχεδίων, το ποσοστό των εκτεθειμένων ΜμΕ σε κινδύνους πράσινης μετάβασης εκτιμάται ότι θα περιοριστεί από 35% σήμερα σε 7% την επόμενη τριετία.

Φυσικές καταστροφές: Βαθμός ετοιμότητας % βιομηχανικών ΜμΕ

✓ *Κάλυψη από φυσικές καταστροφές:* Βάσει της έρευνας, το 64% του τομέα έχει προχωρήσει σε κάποια μορφή ασφάλισης έναντι των εν λόγω κινδύνων. Καθώς περίπου το 1/5 δε θεωρεί ότι είναι ευάλωτο σε ακραίες κλιματολογικές συνθήκες και καταστροφές, εκτεθειμένο φαίνεται να παραμένει το 17% του τομέα – κενό το οποίο αναμένεται να περιοριστεί στο 11% κατά την επόμενη τριετία (βάσει προγραμματισμένων δράσεων των επιχειρήσεων).

Κρίσιμο ρόλο στην υλοποίηση όλων των παραπάνω αναμένεται να διαδραματίσει η μόχλευση των κονδυλίων που περιλαμβάνονται τόσο στο Ταμείο Ανάκαμψης, όσο και στο νέο ΕΣΠΑ και τον Αναπτυξιακό Νόμο, όπου η πράσινη μετάβαση αποκτά συνεχώς αυξανόμενη βαρύτητα. Βάσει της έρευνας της ΕΤΕ, τα προγράμματα αυτά έχουν παρακινήσει τα 2/3 των βιομηχανικών ΜμΕ να σχεδιάσουν πράσινες επενδύσεις, με το ενδιαφέρον να είναι ενεργό σε όλα τα μεγέθη και τους κλάδους. Όσον αφορά τον τύπο των σχεδιαζόμενων δράσεων, το 1/3 των βιομηχανιών ενδιαφέρεται για στρατηγικές επενδύσεις (κυρίως κατασκευή νέων εγκαταστάσεων), ενώ άλλο 1/3 κατευθύνεται σε ηπιότερες παρεμβάσεις, (όπως συμμετοχή στο πρόγραμμα «εξοικονομώ» και υιοθέτηση ηλεκτροκίνησης).

Χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για επενδύσεις πράσινης μετάβασης % βιομηχανικών ΜμΕ

Η Έρευνα Συγκυρίας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της ΕΤΕ στην ενότητα Μελέτες και Οικονομικές Αναλύσεις (κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα): <https://www.nbg.gr/el/omilos/meletes-oikonomikes-analuseis/reports/green-smes-2022>

Αθήνα, 23 Ιουνίου 2022